

Angiotutkimukset ja verisuonten toimenpiteet

Tilauuskoodit

Angiot

PB1AC	Yläraajan valtimoiden varjoainetutkimus
PC1AC	Vatsa-aortan ja aortan haarojen varjoainetutkimus (esim. aneurysma)
PC1BC	Vatsa-aortan ja aortan haarojen laaja varjoainetutkimus (munuaisangio)
PC1CC	Vatsa-aortan ja aortan haarojen erittäin laaja varjoainetutkimus (esim. a.coeliaca ja a.mesenterica)
PD4BC	Alaraajan valtimoiden laaja varjoainetutkimus

Valtimoiden toimenpiteet

PB1AT	Yläraajavaltimon laajennushoito (PTA) (esim.dialyysifisteli)
PC5AT	Munuaisvaltimon laajennushoito (PTA)
PC5YT	Munuaisvaltimon stenttaus
PD3AT	Lantiosuonen laajennushoito (PTA) (esim.a.iliaca)
PD3YT	Lantiovaltimon stenttaus
PE1AT	Reisi- tai polvitaivevaltimon laajennushoito (PTA)
PE1YT	Reisi- tai polvitaivevaltimon stenttaus
PF1AT	Polven, säären tai jalkaterän valtimoiden laajennushoito (PTA)
PG1AT	Muun valtimon laajennushoito (PTA) (esim.a.subclavia)
PG1YT	Muun valtimon stenttaus
PC5DT	Munuaiskasvaimen embolisaatio

Potilasohjeet

[Verisuonitutkimus eli angiografia](#)

Veren hyytymisen ja vuotoriskin arviointi sekä antitromboottiset lääkkeet

- Katso erillinen ohje: [Suositus veren hyytymisen ja vuotoriskin arvioinnista ennen radiologisia toimenpiteitä.](#)
- Veren hyytymiskokeet otetaan yllä olevan ohjeistuksen mukaan.

Metformiini ja muut nefrotoksiset lääkkeet

Metformiinia ei tarvitse tauottaa jodivarjoainekuvaukseen.

Normaalisti metformiinia ei myöskään tarvitse tauottaa jodivarjoainekuvauksen jälkeen, ellei gfr ole <45.

Myöskään kreaa ei tarvitse kontrolloida jälkikäteen, mikäli se on normaali.

Erityisohje on vain riskiryhmille.

- Katso erillisohe [Varjoaineiden käyttö riskiryhmissä](#). Tarkista ohjeesta myös muut riskiryhmien toimintaohjeet.
- **Lähetävä yksikkö huolehtii kontrollin munuaisfunktion suhteen tutkimuksen jälkeen ja tauotettujen lääkkeiden (metformiini ja muut nefrotoksiset lääkkeet) uudelleenaloituksen.**
- **Potilasta ohjeistetaan ottamaan yhteyttä lähettävään yksikköön varjoainetutkimuksen jälkeen, jos gfr on alle 45.**
- Metformiinia sis. lääkkeitä ovat esimerkiksi: Eucreas, Glucophage, Janumet, Jentadueto, Komboglyze, Metforem, Metformin Actavis, Metformin Stada, Metformin Vitabalans, Oramet, Segluromet, Sitagliptin/Metformin, Synjardy, Velmetia, Vildagliptin/Metformin, Xigduo.

Toimenpidettä edeltävänä päivänä

- fP-Krea (voidaan ottaa myös TK:ssa)
  - alle 3kk vanha arvo riittää, jos potilaalla ei epäillä munuaissairautta
  - korkeintaan 2 vrk vanha arvo, mikäli potilaalla on tai voidaan epäillä olevan munuaissairaus

Potilaalle suositellaan runsasta nesteytystä ennen toimenpidettä jodivarjoaineen mahdollisen munuaistoksisuuden estämiseksi.

Toimenpidenä

- Ravinnotta, vettä voi juoda vähän.
- Ei nesteenoistolääkettä.
- Muut lääkkeet, joita ei ole edellä mainittu, voi ottaa normaalisti.
- Molemmista nivustaipeista ajetaan ihokarvat laajalta alueelta.
- i.v. infuusio
- Esilääkitys:
  - diatsepaami 5 mg p.o. Kuvantamisesta ilmoitetaan esilääkkeen antoaika.
- Puhdas pyjama, ei avopaitaa.
- Potilas kuljetetaan kuvantamiseen sängyllä mukanaan 2 kg:n **haulipussi** (ei hiekkapussia) ja M-side/tukivyö.

Toimenpiteen jälkeen

- Jos punktiokohta on suljettu sulkulaitteella, vuodelepoaika on 2-4 tuntia.
- Mikäli sulkulaitetta ei voida käyttää, toimenpiteen jälkeisen vuodon estämiseksi punktiokohtaan laitetaan haulipussi 2-3 tunniksi. Vuodelevossa on oltava 4-6 tuntia toimenpiteen jälkeen.
- Potilasta tarkkaillaan samoin kuin leikkauksen jälkeistä potilasta.
- Potilaalle suositellaan ennen ja jälkeen tutkimuksen runsasta nesteytystä suonensisäisesti annetun jodivarjoaineen mahdollisen munuaistoksisuuden estämiseksi (p.o. tai i.v.).
- Munuaiskasvaimen embolisaatiossa potilaalle saattaa tulla voimakkaitakin kipuja, joten riittävästä kipulääkityksestä on huolehdittava
- **HUOM! Lähettävä yksikkö huolehtii kontrollin munuaisfunktion suhteen tutkimuksen jälkeen ja tauotettujen lääkkeiden (metformiini) uudelleenaloituksen. (Ohjeistus: Varjoaineiden käyttö riskiryhmissä.)**
- **Kotonaan** potilaan on hyvä välttää raskaiden taakkojen nostelua ja kovaa liikuntaa muutaman päivän ajan toimenpiteestä. Suihkussa saa käydä normaalisti tutkimusta seuraavana päivänä, mutta saunomista on hyvä välttää viikon ajan.

Toimenpiteen kirjaus ja lausunto

- Kuvantaminen kirjaa tarpeelliset tiedot toimenpiteestä ja sen kulusta Raduun ja Lifecaren Hoke-lehdelle.
- Radiologin lausunto nähtävissä Lifecaren Radi-lehdellä.

Muuta huomioitavaa

Toimenpiteeseen liittyvissä asioissa (ei tutkimuksen tilaukset) voi ottaa yhteyttä toimenpidehoitajaan p. 85–9313.